

ASPECTE METODOLOGICE ALE COMUNICĂRII VALORILOR PEDAGOGIEI POPULARE ÎN CADRUL FORMAL ȘCOLAR

METHODOLOGICAL ASPECTS OF COMMUNICATING THE VALUES OF POPULAR PEDAGOGY IN THE FORMAL SCHOOL FRAMEWORK

*Maria Diana Apreotesei, drd. Universitatea de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Republica Moldova, Școala Doctorală „Științe ale Educației”, Specialitatea „Teoria Generală a Educației”, profesor pentru învățământul primar la Școala Gimnazială „Regina Maria” Mănăstirea Cașin, județul Bacău, România, ORCID:0000-0002-3640-2189
apreoteseidiana@yahoo.com*

CZU 37.041   DOI: 10.46727/c.03-04-11-2023.p402-408

Abstract: Due to the diversity of its educational tools, topics and didactic messages, popular pedagogy plays a decisive role in education of children and young generations. In Romanian educational system, the formative potential of the communication process and the values of popular pedagogy should be always highlighted. This will bring the contribution to the personal and social succes of primary students, who will enjoy the group activities, cooperation, opinion changes, spirit of self-help and solidarity, patriotism, sense of humour, etc. Taking into consideration the pressing need of younger primary students education, we believe that the reevaluation of numerous formative and informative connotations of popular pedagogy values is a necessity and solution. This will determine the development of positive behaviours as well as the communication attitudes and interpersonal and intercommunal relationships.

Key words: popular pedagogy, curriculum, popular pedagogy values, the formal school framework, lesson, school festivity

Pedagogia populară, ca obiect de studiu al etnopedagogiei populare, are la bază tradiții, datini, jocuri, dansuri ș.a., exprimă conștiința pedagogică a poporului, înțelepciunea neamului reflectată în viața cotidiană și este parte integrantă a vieții poporului, un proces firesc de revitalizare a valorilor naționale. „Deși școala modernă beneficiază de experiența a numeroși pedagogi renumiți, totuși pedagogia populară, prin bogăția mijloacelor sale de educație, prin bogăția tematicii și mesajului educativ, nu a încetat a avea un rol hotărâtor în educația copilului și a tinerelor generații”, [8, p.23]. Aceasta susține viziunea educației moderne, de trecere de la un învățământ centrat pe cunoștințe la un învățământ în care cunoștințele să devină, în exclusivitate, generatoare de atitudini și comportamente pozitive, cu menirea de a însănătoși relaționarea elevilor în cadrul clasei și al școlii. Avem convingerea că această relaționare este pusă în slujba autoformării elevilor și implicit, a dezvoltării acțiunilor sociale morale.

„Actualitatea pedagogiei populare se manifestă prin faptul că:

- identitatea națională a omului o precede pe cea universală. Copilul dobândește mai întâi conștiința apartenenței la familie, la grup, la comunitatea locală și, prin acestea, la națiune și mai apoi pe cea a apartenenței la umanitate;

- tradițiile populare și îndeosebi cele de natură pedagogică, au valențe formative, care acționează spontan, dar care pot transmite conținuturile axiologice discipolilor și pot fi în foarte mare măsură, sursă de inspirație pentru pedagog privind metodele de educație axiologică, de unde decurg următoarele:

- posibilitatea și necesitatea valorificării experienței populare pentru educația frumosului la copii;

- necesitatea de a focaliza influențele educative de formare axiologică a discipolilor exercitate empiric de familie, comunitate locală, grupuri informale, prin activitatea organizată în instituția de învățământ în context etnopedagogic.

Problema valorificării și aprecierii moștenirii pedagogiei populare continuă să rămână una dintre problemele-cheie în contextul educației populare. Pedagogia s-a format și s-a dezvoltat în baza moștenirii culturale. În aceasta și rezidă actualitatea studierii originii educației populare, a experienței pedagogice colective a poporului” [10. p.155]. Deci principiile umaniste și ideile pedagogiei populare și ale etnopedagogiei constituie factorul decisiv în formarea și dezvoltarea personalității, care întrunește calitățile general-umane.

„Competențele educației populare, din perspectivă etnopedagogică sunt axate pe:

- conținuturi, mesaje, folclorul - bogăție a neamului, modele intuitive de control, situații morale;
- factorii educației, natura, munca (ocupațiile), obiceiurile, comunicarea, arta, religia, tradiția poporului;
- diverse conținuturi (numărătorile, ghicitorile, proverbele, zicătorile, cântecele, poveștile, jocurile, legendele, baladele, doinele, eposul, tradițiile, datinile etc.);
- metodele educației în pedagogia populară (conversația, disputa, convingerea, explicația, exersările, obișnuința, sfaturile, aluzia, aprobarea, dezaprobarea, binecuvântarea, rugăciunea, dorința, cerința populară, mulțumirea, reproșul, interzicerea, dojana, blestemul);
- educatorii populari (copiii, părinții, buneii, pedagogii, meșterii, diverși maeștri, povestitori, cântăreți, dansatori etc.)” [11. p.101].

Principalele elemente ale sistemului de valori promovate de poporul român de-a lungul istoriei, pe care dorim să le valorificăm în procesul de învățământ, sunt: tendința de socializare, sentimentul apartenenței la lumea și la valorile satului, nevoia de comunicare și socializare, disponibilitatea de a accepta învățarea reciprocă, nevoia confirmării unor atitudini, comportamente, intenții etc., prin raportare la viziunea și concepția comunității, trăirea bucuriei și a farmecului activităților de grup, valorizarea învățării prin cooperare, promovarea comunicării și a schimbului de opinii. În timp, acestea au dus la cristalizarea unor trăsături caracteristice poporului român, demne de a fi cunoscute și asimilate de elevi, ca replică la criza actuală de valori: bucuria de a munci, prețuirea muncii, înțelepciunea, istețimea, inteligența, duhul, intuiția, prețuirea învățaturii, vrednicia, simțul etic-pătrunzător, cinstea, demnitatea, sinceritatea, modestia, sobrietatea, stăpânirea de sine, spiritul întrajutorării, al solidarității, patriotismul, simțul umorului.

Astăzi, în conținuturile curriculare ale învățământului primar, elementele de tradiție apar prea puțin. Având în vedere nevoia stringentă de formare a elevilor de vârstă școlară mică, precum și multiplele conotații formative și informative ale tradiției, considerăm valorificarea ei necesitate și soluție, deopotrivă. „Se simte nevoia de a le facilita elevilor contactul cu valori identitare, prin activități de valorificare și valorizare a acestora, de a le orienta și sprijini demersurile de înțelegere, acceptare, asumare și interiorizare a acestor valori. Incontestabil, pedagogia populară reprezintă pentru educație o sursă de valori culturale și ideologice, demnă de a fi valorizată corespunzător. Sistemul educativ trebuie să transmită valori și să determine comportamente care să dezvolte atitudini de comunicare și de relaționare interpersonală și intercomunitară, pentru „vindecarea societății”, pe de o parte, și pentru înțelegerea alterității ca valoare, nu ca obstacol, pe de altă parte. 4. p.16].

În cadrul formal școlar, fiind preocupată în egală măsură de dimensiunile formativă și instructivă ale procesului de învățământ, am proiectat lecții în care am valorificat conținuturi ale basmelor, proverbelor și zicătorilor, snoavelor, tradițiilor și obiceiurilor, cântecelor și dansurilor populare, promovând în rândul elevilor arhetipuri morale, precum: politețea,

hărnicia, dreptatea, cooperarea, prețuirea, toleranța, adevărul, mila cu sens de bunătate. Copiii au interpretat diferite roluri : cântăreț, dansator, povestitor, recitator, creator de obiecte artizanale, trăind în colectiv, formându-și sau perfecționându-și o serie de abilități artistice, depunând eforturi susținute pentru realizarea unui scop comun, scăpând de timiditate.

Simbol al muncii și rodniciei pământului, „Plugușorul” își păstrează farmecul, chiar dacă ocupațiile tradiționale și mijloacele de muncă s-au schimbat mult. Copiii sunt bucuroși să treacă pe la casele gospodarilor, să le facă urări de bine și să fie răsplățiți. Dincolo de plăcerea copiilor, colinzile și urările de Anul Nou sunt un bun prilej pentru inițierea lor în diferite obiceiuri, tradiții și ocupații tradiționale românești. Motivele agrare din colinzi și urări de Anul Nou au, în credința populară, nu numai menirea să îndemne la muncă, ci și darul de a atrage harul divin asupra truditorilor. După cum afirmă Nicolae Silistraru, „Tema importantă, totdeauna actuală, a «Plugușorului» (munca grea dar necesară – creșterea roadei bogate de grâu, producerea pâinii, fără de care nu poate exista societatea umană), veridicitatea chipurilor artistice (plugarul, fierarul, secerătorii, morarul), expresia idealurilor, viselor, moralei maselor, artisticul dezvoltat și în același timp țărănesc, simplu însușit de a se adapta la condițiile concret-istorice – toate aceste calități au determinat longevitatea creației populare poetice respective; «urătura» agrară fiind cea mai frecventă și astăzi” [7. p. 56]. Acesta este motivul pentru care în activitatea didactică următoare, am ales ca text suport fragmentul „Cu uratul” din opera „Amintiri din copilărie”, ce prezintă magistral viața satului românesc.

1. Activități didactice- Lecția

Aspecte metodologice:

Subiectul lecției: Textul narativ-„Amintiri din copilărie”, fragmentul „Cu uratul” de Ion Creangă-activitate transdisciplinară

Discipline integrate: CLR, AVAP, DP, MM, MEM.

Scopul: Formarea și dezvoltarea capacității de a comunica în situații concrete. Îmbogățirea și activizarea vocabularului.

Competență: Formularea de concluzii simple pe baza lecturii textelor informative sau literare

Metode: lectura explicativă, explicația, exercițiul, conversația, observația, metoda „pălărilor gânditoare”, „explozia stelară”, „turul galeriei”.

Resurse materiale: fișe de lucru, pălării, flip-chart, coli, marker, plicuri, benzi cu fragmentele textului, pălării colorate.

Forme de organizare: frontală, individuală, pe grupe, în perechi.

Descrierea activității:

Lecția se desfășoară după modelul **ERR** (Evocarea, Realizarea sensului, Reflecția):

- I. Evocarea-** jocul „Recunoaște personajul”; citirea cu oprire la „Stop!”.
- II. Realizarea sensului-** Se lucrează pe grupe – „Explozia stelară” – Fiecare echipă are desenată o stea pe foaie. În colțurile stelei este câte o cerință legată de: titlul lecției, autor, personaje, locul și timpul desfășurării acțiunii, anotimpul de iarnă. Prin sondaj, se iau datele de la fiecare grupă și se completează steaua de pe flip-chart.

Tratare diferențiată:

1 grupă de nivel maxim (Elevii vor imagina un alt final al lecturii.)

3 grupe de nivel mediu (a. Asamblarea textului, punând în ordine cele 4 fragmente; b. Realizarea unui dialog între personaje; c. Scrierea unui bilet.)

1 grupă de nivel minimal (Realizarea unui desen cu tema „La urat”.)

III. Reflectia- se realizează folosindu-se metoda „Pălăriile gânditoare”. Elevii intră în rol și efectuează sarcinile corespunzătoare pălăriei pe care o poartă pe cap.

- a) Pălăria albă(Informează) – Care sunt datele importante ale lecturii (personaje, timp, acțiune etc.)?
- b) Pălăria galbenă(Aspecte pozitive) – Ce v-a impresionat? Voi ce ați fi făcut?
- c) Pălăria roșie (Ce simți?)– Ce sentimente ai avut citind această lectură?
- d) Pălăria neagră(Aspecte negative) – Ce nu ți-a plăcut în poveste? Cum ai schimba tu?
- e) Pălăria verde (Creativul)– Ce s-ar fi întâmplat dacă.....?
- f) Pălăria albastră (Clarifică)– Ce proverb se potrivește acestei istorisiri? Adresează o întrebare colegilor! Morala povestirii.

Lecția este valoroasă deoarece:

- ajută la exersarea exprimării orale și la îmbogățirea vocabularului activ și pasiv al elevilor;
- solicită și implică învățarea prin cooperare cu valorificarea potențialului intelectual al fiecărui elev;
- stimulează și dezvoltă gândirea și imaginația;
- generează satisfacția reușitei individuale și în grup.

Deși am folosit în lecție, ca text suport, un fragment din opera lui Ion Creangă, care „atât după conținut cât și ca formă, este inspirată din *tezaurul înțelepciunii populare*[9. p.21], am utilizat și strategii activ-participative specifice învățării active. Astfel elevii descoperă, interferează, imaginează, construiesc, redefinesc sensurile, trecându-le prin prisma propriei personalități, solicitând procesele psihice superioare de gândire și creație. Potrivit concepției lui Lucian Ciolan „Activitățile transdisciplinare sunt activități care abordează o temă generală din perspectiva mai multor arii curriculare, construind o imagine cât mai completă a temei respective. Este tipul de activitate unde cunoștințele și capacitățile sunt transferate de la o arie curriculară la alta. Prin intermediul acestor activități se urmărește atingerea obiectivelor tuturor ariilor curriculare într-un context integrat.” [2. p.15] Câștigul elevilor este triplu, fiind generat de combinarea *activității transdisciplinare* cu *valorile populare* și *metodele moderne interactive*.

2. Activități de dezvoltare personală

Aspecte metodologice:

Subiectul lecției: „Obiceiuri străvechi la timpuri noi”-activitate interdisciplinară

Scopul: Afirmarea și stimularea potențialului creativ al elevilor, prin intermediul literaturii, artelor plastice, muzicii. Păstrarea și transmiterea tradițiilor românești specifice sărbătorilor de iarnă.

Competență: Cooperarea cu ceilalți pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru, manifestând disponibilitate.

Metode: conversația, explicația, observația, jocul didactic, dramatizarea, brainstormingul, problematizarea, jocul de rol, „Turul galeriei”.

Resurse materiale: calculator, imprimantă, mape pentru portofolii, materiale de lucru specifice creațiilor literare, plastice, colajelor,

Forme de organizare: frontală, individuală, pe grupe, în perechi.

Descrierea activității:

Elevii organizați în trei grupe a câte 6 elevi, dispuse astfel încât fiecare să se poată privi față în față cu toți ceilalți, au rezolvat tema propusă, folosind o varietate de surse informaționale, cu argument și suport bine realizat. Grupele au adunat materiale separat, în câte o mapă.

Activitatea s-a desfășurat pe parcursul a două ore, după o informare și cercetare pe tema dată, cu o zi înainte.

Temele grupelor au fost următoarele: Grupa I-„, Colindul”; Grupa a II-a-„, Plugușorul”; Grupa a III-a–Jocul cu măști: „Capra”, „Ursul”.

Fiecare grupă a fost formată din elevi ce îndeplineau următoarele roluri:

Informaticianul– avea sarcina de a căuta pe internet și de a prezenta colegilor, obiceiuri de Crăciun și An Nou, din țara noastră.

Exploratorul– trebuia să culegă de la rude și prieteni, obiceiuri specifice localității.

Scriitorul – alcătuiă o compunere despre obiceiul corespunzător grupei.

Pictorul – reprezenta într-un desen obiceiul respectiv.

Artistul popular – confecționează podoabe de pom sau măști de Anul Nou.

Actor – prezenta colegilor obiceiul ales.

Rolurile de mai sus derivă din *Jocul de rol ca intrare în „pielea altcuiva”*, ce se desfășoară „prin imaginarea identității și comportamentelor unei alte persoane, prin care elevii sunt antrenați în activități „memorabile”, amuzante și pline de nerv, cei mai puțin comunicativi având o șansă în plus la exprimare liberă. Clasa se deschide spre contexte nonșcolare ceea ce oferă noi oportunități de practicare contextualizată a achizițiilor de comunicare.” [6. p. 67].

Produsele activității au fost admirate și evaluate de către elevi prin tehnica „Turul galeriei”.

Activitatea și-a propus să-i facă pe copii să înțeleagă că a fi modern nu înseamnă să uiți tradițiile și obiceiurile din vechime, ci dimpotrivă, înseamnă a le păstra cu sfințenie și mai ales a le face cunoscute și altora. La finalul lecției, elevii au înțeles că tradiționalul și modernul pot merge mână în mână, iar ei sunt cei care au menirea de a culege, păstra și transmite mai departe valorile tradiționale.

Cu această ocazie, copiii, muncind individual sau în echipă, își îmbogățesc vocabularul cu expresii populare, proverbe, strigături, intră în contact cu urările de bine transmise din bătrâni, deci pătrund în tainele limbii materne și în comorile înțelepciunii populare. Implicându-se emoțional și intelectual s-au obținut performanțe impresionante din punct de vedere al învățării dar și al formării competențelor sociale și comportamentale.

3. *Activități extradidactice realizate în școală*

Aspecte metodologice: Activitățile extrașcolare în general au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor, deoarece sunt cele mai apropiate și accesibile sufletului acestora.

Tipul activității: Serbarea școlară - „Drag mi-e cântecul și jocul!”

Descrierea activității: Programul artistic pregătit în preajma sărbătorilor de iarnă, cuprinde poezii, cântece și dansuri populare, colinde, obiceiuri, atent selecționate, astfel încât să asigure un raport judicios între cognitiv, afectiv și motric.

Serbarea școlară reprezintă un gen artistic cu o formulă complexă, materializat printr-o finalizare specifică unei activități artistico-interpretative cu scop didactic și estetic.

În pregătirea și desfășurarea acestei activități am avut în vedere:

- asigurarea unui raport judicios între cognitiv și afectiv, element specific actului artistic prin care modalitățile artistice servesc la comunicarea sentimentelor morale și estetice, având în vedere evitarea verbalismului sau a declarațiilor retorice;

- evidențierea cu claritate a ideii și a temei artistice, atât prin textul literar artistic cât și prin cel muzical, prin repertoriul coregrafic, recuzită și decor;
- valorificarea unitară și armonioasă a tuturor mijloacelor de exprimare artistică: textul literar, partitura muzicală, coregrafia, expresivitatea costumelor, iluminatul scenic, funcționalitatea recuzitei și a decorului;
- încadrarea riguroasă a programului artistic în unitatea de timp, trecerea firească de la un moment la altul;
- asigurarea ritmului interior al serbării și a cursivității sale dinamice și a resurselor materiale necesare desfășurării ei.

Executând dansuri populare, intonând cântece, recitând versuri sau interpretând roluri într-o scenetă, le formăm elevilor o serie de deprinderi artistice: armonizarea și nuanțarea vocii, eleganță în mișcări și ținuta corpului, declamarea expresivă, mimică în funcție de conținut etc. La rândul lor, aceste deprinderi stau la baza dezvoltării dragostei pentru frumos, a gustului estetic și a aptitudinilor artistice. „Prin atingerea unor obiective educaționale afective, cum ar fi prețuirea și îmbrăcarea cu mândrie a portului popular cu care se găteau strămoșii noștri, se contribuie la formarea conduitei patriotice a copiilor.”[5. p. 31]

Dansurile populare, prin frumusețea costumelor și a melodiilor, prin expresivitatea mișcărilor și energia strigăturilor, sunt îndrăgite de copii și interpretate cu multă pasiune aproape la toate serbările. Ele, alături de cântecele populare antrenează, tonifică și energizează gândirea, memoria, atenția, imaginația, creativitatea, spiritul de disciplină, prietenia.

Textele cântecelor și poeziilor, ale colindelor, plugușorului, sorcovii, transmit urările de bine în legătură cu unele îndeletniciri străvechi ale românilor: uratul, semănatul, păstoritul. Ele sunt un izvor de bucurii și satisfacții care creează copiilor o stare de bună dispoziție favorabilă atât dezvoltării psihice, fizice cât și estetice. În același timp este o distracție minunată pentru copii să joace: capra, ursul, căiuții să ure sau să colinde, „gătiți” în costumele populare moștenite de la bunici și străbunici. „ În acest sens, pedagogia populară este o comoară inepuizabilă de înțelepciune populară, care educă individul în spirit național și general-uman, ceea ce favorizează formarea personalității în interacțiune cu alți membri ai societății [12 p.187]

Serbările școlare au un caracter stimulator asupra școlărilor mici, îmbogățesc și nuanțează viața lor afectivă. Ele contribuie la dezvoltarea simțului de răspundere al fiecărui copil și al întregului colectiv, favorizează stabilirea unei discipline conștiente pe parcursul repetițiilor și în cadrul desfășurării lor. Contactul cu publicul prezent trezește în copii energia latentă, existentă în fiecare, de a învinge dificultățile întâlnite, de a-și stăpâni timiditatea, le cultivă spiritul de inițiativă, de independență în acțiune, iar pregătirea serioasă din timpul repetițiilor contribuie la stimularea interesului pentru munca făcută cu un scop precis și îndeplinită cu conștiinciozitate.

Scena creează copiilor posibilitatea de a-și manifesta din plin trăsăturile individuale ale personalității lor. Aceasta impune dezvoltarea intereselor copiilor pentru activitățile artistice, ne oferă prilejul de a le forma unele aptitudini: de a cânta melodios, de a recita expresiv, de a dansa elegant. Interesele și aptitudinile le vom dezvolta în strânsă legătură cu celelalte procese și însușiri ale copiilor: gândirea, limbajul, atenția, sentimentele, voința etc. Executând dansuri, intonând cântece, recitând versuri sau interpretând roluri într-o scenetă, le formăm elevilor o serie de deprinderi artistice: armonizarea și nuanțarea vocii, eleganță în mișcări și ținuta corpului, declamarea expresivă, mimică în funcție de conținut etc. La rândul lor, aceste

deprinderi stau la baza dezvoltării dragostei pentru frumos, a gustului estetic și a aptitudinilor artistice.

Sintetizând cele afirmate mai sus, putem enumera avantajele serbării școlare:

- Stimulează atenția și exersează memoria celor mici;
- Dezvoltă abilități artistice și îi ajută pe copii să își descopere anumite pasiuni;
- Îmbunătățesc capacitatea de relaționare cu cei din jur și capacitatea de a vorbi în public;
- Aduc bucurie și satisfacție;
- Încurajează exprimarea sentimentelor prin diverse activități artistice, cum ar fi desenul, pictura, muzica, dansul sau poezia;

Prin astfel de activități, școala pune bazele educației artistice, fiind factorul hotărâtor în formarea elevilor în spiritul cunoașterii, cultivării și valorificării fenomenului artistic în general și a celui local în special. Elevii trebuie antrenați în activități privind tradițiile și obiceiurile locale, în vederea păstrării și continuării acestora, dar și pentru că ele constituie un izvor de inspirație pentru o meserie viitoare. Ele sunt un izvor de bucurii și satisfacții care creează copiilor o stare de bună dispoziție favorabilă atât dezvoltării psihice, fizice și estetice.

Așadar, considerăm că învățământul românesc trebuie să se preocupe de evidențierea potențialului formativ al procesului de comunicare a valorilor pedagogiei populare, care va contribui la succesul personal și social al elevilor din clasele 1-4, demonstrat în contexte culturale și sociale concrete de: sentimentul apartenenței la lumea și valorile comunității, trăirea bucuriei și a farmecului activităților de grup, valorizarea învățării prin cooperare, promovarea comunicării și a schimbului de opinii, spiritul întraajutorării, al solidarității, patriotismul, simțul umorului, etc.

Bibliografie

1. Baci, S. *Perspective curriculare etnopedagogice în căutarea valorilor uitate*. Chișinău, Editura Univers pedagogic, 2007, 104 p., ISBN 978-9975-48-016-1
2. Ciolan, L. *Proiectarea temelor integrate în cadrul curriculum-ului la decizia școlii*. În revista „Învățământul primar” nr. 1-2, 1999.
3. Cucuș, C. *Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizării formării*. Iași: Polirom, 2006, ISBN 973-46-0295-0.
4. Negruțiu, S., *Educația prin valorile arhetipale. O perspectivă realizabilă*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2011, ISBN 978-973-595-254-9.
5. Negruțiu, S., *Valorificarea folclorului în învățământul primar*. Scenarii educaționale, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca. niversitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2005.
6. Sarivan, L. (coord.). *Predarea interactivă centrată pe elev*. București: Educația 2000+, 2009, ISBN 978-973-1715-21-6
disponibilă la http://proiecte.pmu.ro/c/document_library/get_file?p=1&id=88569&folderId=18026&name=DLFE-1201.pdf
7. Silistraru, N., *Etnopedagogie (curs)*, Chișinău, Centrul Editorial al U.S.M., 2002, p. 56.
8. Silistraru, N., *Etnopedagogie*, Centrul Editorial al USM, Chișinău, 2003, ISBN 9975-70-222-8.
9. Silistraru, N., *Etnopedagogie și educație: Monografie*, Univ. de Stat din Tiraspol, Catedra Pedagogie și Psihologie Generală, Chișinău, 2021, 21p, ISBN 978-9975-76-295-3.
10. Silistraru, N., *Valoarea morală a pedagogiei populare moldovenești*, Chișinău, 1992.
11. Silistraru, N., *Valori ale educației moderne*. Chișinău, 2006, 176 p. ISBN 9975-70-222-8.
12. Stoian, S., Alexandru, P. *Pedagogie și folclor*, București, EDP, 1978.
13. Vlăsceanu, L. (coord.). *Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu*. Iași: Polirom, 2002, ISBN 973-681-062-3.